

BOTVIDSBYGDEN

NR 1

APRIL 2009

Januaribild från Grödingeskogen 2009.

Foto: Åke Palm.

Botkyrka Hembygdsgilles styrelse 2009. Fr. vänster: Arne Mattsson, Märit Eriksson, Ingrid Avelin, Conny Sundqvist, Elwy Lindahl, Christina Lindé och Åke Palm.

Årsmöte på Trädgårdstorp

MÅNDAGEN DEN 16 FEBRUARI 2009 hade Gillet årsmöte. Det var ca 30 medlemmar som hade hörsammat inbjudan. Till ordförande för årsmötet valdes Hans Caroll och till sekreterare valdes Christina Lindé, följt av parentation över avlidna medlemmar under året. Därefter vidtog val av styrelse och övriga funktionärer. Till ny sekreterare efter Lars Ax, som av sagt sig, valdes Elwy Lindahl. Innan årsmötet avslutades avtackades de avgående styrelse- och kommittéfunktionärerna. Årsmötet avslutades med kaffe och goda kakor. En förteckning över de valda styrelse- och kommittéfunktionärerna finns som bilaga till Botvidsbygden.

BOTVIDSBYGDEN

TIDSKRIFT FÖR BOTKYRKA HEMBYGDSGILLES MEDLEMMAR

ANSVARIG UTGIVARE: Ingrid Avelin, Tel. 08-771 15 12

REDAKTION: Arne Mattsson, Tel/Fax 08-530 371 16

Edi Marhold, Tel. 08-778 29 45

TRYCK: Typografiska Ateljén AB, Tumba

Sista manusdag för bidrag till nr 2 2009 är den 15 sep. 2009.

INGRID AVELIN, ordförande

- det är ju snart påsk...

Trots snöoväder blir det nog vår i år också! Nu dalar dock snöflingorna och utsikten förvandlas åter till ett tyst vinterlandskap, visserligen vackert men också en del arbete - tänk om snön fick ligga kvar så länge att man fick använda sina skidor när skottningen är avslutad!

I en gammal tidning, "Kvällsstunden" läser jag om "Blåkulla" -det är ju snart påsk! Det handlar dock om Blå Jungfrun, en sagoomspunnen och i folksägen mystisk ö, kanske mötesplats för satan och Blåkullakäringarna. Ön reser sig 86 meter över havet i Kalmarsund. Så skönt, nu slipper alla påskkäringar flyga den långa vägen ner till Tyskland närmare bestämt till Brocken i Harts. Ön är nu nationalpark och lär vara väl värd ett besök. Man tar sig dit med båt från Oskarshamn och åtminstone för tjugo år sedan kunde man komma dit med fiskebåt från Byxelkrok på Öland. Ön är inte så stor, 1150 m lång och 840 m bred.

Den första beskrivningen av Blå Jungfrun gjorde Carl von Linne i sin "Öländska och Gothländska resa". Den 15 juni 1741 seglade han från Öland till ön, men skildringen talar inte om någon naturskönhet. "Om någon ort i werlden ser hiskelig ut, är visserligen denna en af de grymmaste därför man henne kort beskrifver!"

Sedan dess har förändringar skett! 1904 utarrenderades rätten till stenbrytning under 50 år till en stenhuggarfirma i Karls-

hamn. Då sprängdes enligt Johan Eriksson öns märkligaste jättegrytor. 1914 gjordes försök att göra ön till en nationalpark, dock utan resultat. 1925 löstes frågan genom att ingenjör Torsten Kreuger förvärvade ön och överlämnade den som gåva. Då kunde ön bli nationalpark.

Nu kan man besöka ön med sina grottor varav Jungfrukammaren är den största, 5-6 meter lång och 4-5 meter hög, in och ut kunde man åtminstone när detta skrevs, bara krypa genom en mycket trång gång!

Det vilar någon förbannelse över ön - om man tar med sig en sten från ön tror många att de på grund av stenen råkat illa ut - skepparen på båten har ofta med stenar som skall tillbaka till ön!!

En solskensdag med blå himmel och svag vind på Blå Jungfrun är nog en upplevelse såsom Karl-Erik Lefwert skrivit.

Våren kommer nog snart och förberedelserna för 60-årsjubileet tar form. Inne i stugorna pågår vävkurser och dans. Byggnadskursen är avslutad och vi har våra arbeterna utomhus att se fram emot! □

Blå Jungfrun, en sagoomspunnen och i folksägen mystisk ö.

Julgransplundring på Trädgårdstorp

Julgransplundringen skedde i år den 17 januari.

Trivselkommitté hade i vanlig ordning gjort ett bra jobb. Vi blev bjudna på en fantastisk potatisgratäng med rostbiff och sallad.

Till kaffet och kakan fick vi underhållning av Kerstin Andersson och Karin Wester som sjöng roliga visor.

Vi är privilegierade när det gäller musik i gillet, då vi har Enar, Arne, Kerstin och Karin som underhåller och står för dansmusiken.

Torbjörn Palm ledde jullekarna med bravur. Ett stort tack till trivselkommittén som arrangerat julgransplundringen och alla andra fester under åren.

Vad vore en julgransplundring utan godispåse

Foto: Karin Holmberg

och att dansa små grodorna....

Foto: Arne Mattsson

Ni kanske läste i tidningarna att man fann en guldring vid de arkeologiska undersökningarna 2008 vid f d Kumla gård i norra Botkyrka. Detta var den viktigaste händelsen inom Botkyrkas arkeologi förra året. Förutom guldringen fann man ett 15-tal gravar från vikingatiden. De innehöll brandgravar med brända ben, glaspärlor, torshammarringar m. m. På Kumla bytomt undersökte man byggnadslämningar från olika tidsperioder allt ifrån cirka vikingatid fram till tidigt 1900-tal. Resultatet av undersökningarna kommer att presenteras i entrén till det intilliggande BAUHAUS-varuhuset under våren 2009.

En annan arkeologisk insats gjordes vid Hågelby hösten 2008. Inför planeringen av den omtalade upplevelseparken har man inventerat områdets fornlämningar. Områdets

många gravfält är kända sedan tidigare. Det man nu fann var spår av boplatser ute i åkermarken.

Även i Botkyrkas Grödingedel hände en del. Professor Lars Larsson från Lunds universitet provundersökte en 6000 år gammal stenåldersboplatz vid Botkyrka golfklubb. Vid Korsnäs sållade traktens amatörarkeologer fram massor av krukskärvor och benbitar ifrån stenåldern.

Även under år 2009 kommer det att ske flera arkeologiska undersökningar inom Botkyrka kommun. På grund av kommande byggnationer kommer det att bli mindre undersökningar vid Hallunda gård, Vretarna, Loviseberg och eventuellt vid Hågelby. Även i Grödinge kommer stenåldersundersökningarna att fortsätta. □

Hornyx från Korsnäs

Krukskärva från Krsnäs

Timringskurs

Den 7:e januari började en timringskurs på Trädgårdstorp.

Vi är c:a 10 st, som under ledning av Martin von Brömsen får lära oss grunderna i timring.

Den 1:a maj ska vi ha hunnit med att timra upp stommen till en stuga.

Samtidigt timrar Martin en stuga uppe vid Högrink och Samir timrar en stuga jämte oss på timringsplatsen vid parkeringen.

Martin och Samir har visat sina kunskaper i timring när de renoverade Trädgårdstorpet.

Vid pennan: Hans Jägare

Besök på Tumba Bruksmuseum

□□□ Den 12 november hade vi möjlighet att besöka Tumba bruks fina museum. Besöket hade anordnats i samarbete med Botkyrka Hembygds-gille och vi var ett 30-tal personer som hade hörsammat inbjudan.

Gunnar Ståhl hälsade oss välkomna och berättade trolldande om både delar av brukets historia och samtidigt sin egen historia på bruket. Det var mycket fascinerande att lyssna om hans väg till att bli pappersmästare och dessutom att höra hur han fortfarande hade ett brinnande intresse för pappersframställning. Under berättelsens gång visade han samtidigt mycket handgripligt lumpens väg till fint papper. Han till och med lyckades få två personer att klippa håret så att han kunde använda det till att framställa ett mycket personligt pappersark, ett till varje förening. Detta papper har senare överlämnats till oss och styrelsen håller som bäst på med att fundera över hur vi på bästa sätt ska kunna framställa något lämpligt så att så många som möjligt ska kunna se det. Han berättade också att han alltid är särskilt välkommen hem när det är bullbak på gång. Han får knåda degen eftersom han alltid är så ren om händerna!

Efter denna genomgång vandrade vi till det hus som tidigare inrymde museet. Där finns nu en bildutställning om bruket och på övervåningen visas hur det kunde se ut i en bostad på bruket. Det är en interiör som visar hur lärarinnan på bruket levde och arbetade. På övervåningen finns det också en utställning med miljöer ur brukets historia.

Efter allt detta gamla gick vi in på museets butik samt även upp på övervåningen där man visar det som numera framställs på bruket,

Gunnar Ståhl visade hur handpapperstillverkning går till. Foto: Arne Mattsson

nämligen sedlar och andra värdepapper.

Visst är det ganska märkligt att man efter ett sådant här trevligt museibesök får en helt annan syn på något så trivialt som vanligt papper. □

*Text: Carin Johansson och Inger Feldhofer
Botvidsbygdens Släktforskarförening*

Gåvor

Ett antal vävböcker har skänkts av Bodil Nordström.
Penninggåva skänkt av Lizzie och Håkan Allinger.
Gillet framför ett varmt tack för gåvorna.

Styrelsen

Messes Bilservice

Mesut Korkmaz

Verkstad Chef

Däldvägen 1, 147 33 Tumba

Tel/Fax 08 530 20853

Mobil/ 0707 551300

info@messes.se

www.messes.se

**EV REKLAM &
SPORT AB**

MC-kläder och tillbehör

Erik Vehmas

Sadelmakarvägen 11A

Box 529, 146 33 Tullinge

Telefon 08-778 53 21

Telefax 08-778 53 25

E-mail: info@reklamochsport.se

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER

**Botkyrka Hembygds-gille 60-årsjubilerar
på Trädgårdstorp
lördagen den 9 maj 2009 kl. 17.00.**

Där vi hålla Jubileumsgille med middag, vin och kaffe, för 175:-/pers. Du får träffa nya och gamla kamrater och studera våra årsberättelser i "Ord och bild" sedan 1949. Klädsel: Bygdedräkt, har du ingen är du välkommen ändå. **Sista anmälningdag den 18 april 2009.**

Anmälan göres genom insättning av 175:-/pers på plusgiro 4891432-9. OBS! Anmälan är bindande!

Har du frågor, ring Märith 778 29 31, eller Bodil 778 25 98